

نام و نام خانوادگی	عنوان رساله	استاد/اساتید راهنما	استاد/اساتید مشاور
وحید وزیری	بهبود بهره وری فضاهای آموزشی با رویکرد به نقش بهره بردار در روند ساماندهی فیزیکی محیط	دکتر هاشم نژاد	-

چکیده

کشور ما کشور جوانی است، جمعیت کودکان و نوجوانان سرمایه بزرگی برای کشور محسوب می شوند که رساندن آنها به تولید و بازدهی، همراهی میان بهسازی فضاهای آموزشی و شیوه های آموزش را می طلبد با در دست داشتن این پیش فرض، یعنی فراگیری و رشد توانمندیهای خلاق به منظور شکل دهی و ماهیت بخشی به آموزش کودکان، اختصاص فضا و امکانات مالی و ذهنی را برای این محدوده سنی دارای پتانسیل فراگیری، شاخص می کند. کیفیت فضای آموزشی مقوله ای نیست که بتوان از آن به عنوان یک پروسه تمام شده یاد کرد. تغییر نیازها، تغییر اولویتهای آموزشی، تغییر سیستمهای آموزشی، بهره گیری از تکنولوژی روز و سلاقی متفاوت آموزشی معلمان همه و همه از جمله عواملی هستند که حفظ کیفیت فضاهای آموزشی را در زمان بهره برداری از آن به ما یادآوری می کند. در یک تعریف عام آموزش و پرورش نوین چیزی است که یکی از اصولی ترین موضوعات آن روشن ساختن نقش تربیت از راه شناخت علمی کودک بوده، بهره گیری از این شناخت در مهیا ساختن هر آنچه که او نیاز دارد را یاد آور می شود.

اولین مسیر در جهت بهینه سازی این فضاها، شناسایی فاکتور های سنجش این فضاها و مدیریت تغییر و مناسب سازی آنان برای کودکان با توجه به نیازشان می باشد. هدف از انتخاب این موضوع برای طرح تحقیقی شناسایی نیاز خود کودکان برای فضایی که در آن به سر می برند و تعریف فضای مطلوب برای آنان و اولویت بندی خواسته های آنها در فرآیند یک مدیریت تغییر هوشمند است. مدیریت تغییر فضاهای آموزشی با اولویت حفظ و ارتقاء رضایت مندی بهره بردار و کیفیت آموزش (ارتقاء بهره وری) مهمترین نگاه این تحقیق می باشد، در فرآیند دستیابی به این چشم انداز تلاش شده است تا از روش آزمونهای P.O.E.¹ و S.F.E.² جهت دستیابی به خواسته های بهره برداران از فضای آموزشی پرداخته شود. با بهره گیری از تحلیل های آماری به بررسی ارتباط میان این رضایتمندی و موفقیت آموزشی دانش آموز پرداخته شده و اثبات این ارتباط (موفقیت آموزشی - رضایتمندی فیزیکی) با ارایه یک پرسشنامه توسعه ای به شناسایی عناصر فیزیکی جزئیتر جهت ارایه راه کار تغییر پرداخته می شود.

بنابراین تلاش در این تحقیق در گام نخست، اثبات ارتباط میان رضایتمندی و مشارکت استفاده کنندگان در پروسه مدیریت تغییر³ در فضاهای آموزشی و موفقیت آموزشی آنها می باشد که این خود مستلزم بررسی نحوه و میزان تأثیرپذیری متقابل محیط و شخص در فرآیند آموزش است و در گام دوم بررسی و ارایه نقش محوری استفاده کنندگان از فضای آموزشی (دانش آموزان) در تعیین زمان تغییر، ارزیابی پس از ساخت⁴ و اولویت بندی تغییرات در آن می باشد و در گامهای بعدی تلاش می شود به الگوی معین و هدایت پذیر در فرآیند ارزیابی فضایی، تغییر و حتی الگوهای پیش از طراحی دست یافت. بنابراین شناسایی نیازهای دانش آموزان و در نظر گرفتن آنان در طراحی فضاهای آموزشی می تواند در بهبود عملکرد تحصیلی یا بهتر بگوئیم در تحول آموزشی دانش آموزان نقش مهمی داشته باشد

این مطالعه تنها در مقطع پایه سوم ابتدایی به بررسی و ارزیابی می پردازد. چون با توجه به زمان حضور فیزیکی در محیط مدارس و سطح آموزش جهت انجام پاسخ به پرسش نامه ها و همچنین عدم وجود عوامل مداخله گر غیر فیزیکی چون تغییر مقطع تحصیلی در بهترین شرایط ارزیابی واقع است. البته مفصلاً به این مهم در فرایند تحقیق پرداخته خواهد شد.

واژه های کلیدی: فضا های آموزشی، تجهیزات فیزیکی، موفقیت تحصیلی، مدیریت تغییر،

ارزیابی پس از ساخت

¹-Post Occupancy Evaluation

²-School Facility Effects

³-change management

⁴-post occupancy